

Nummar 16.
18ad jakkegærdde.

Korsfjord'ast:
30ad AUGUST 1916.

Ansvarlig redaktøra:
F. LUND.

Almik nuftgo

Ibmel sardnedægje.

„Almik muittalik Ibmel gudne“. (Salma 19, 1).

Jurdaš mailme hirbmos stuor-
resvuoda. Okta astronome (naste-
dutke) satta muittalet, atte dušše
ovta sajest satta govvedet mangas
miljona naste. Nubbe ječa læ dal
juo barggam govvedet 7 jage ovta
bæle almegomovuodast ja ain
aiggo barggat nubbe 7 jage gov-
vedam varas dam nubbe bæle al-
megomovuodast. Ānaš oasse daina
nastia læ sagga stuorab go min
bæivaš. Aroturus (naste) adde
sagga æmbo čuovggas go min
bæivaš.

Jurdaš viddodaga dam naste
mailmest! Okta dutkeolmai Her-
schell muittala, atte go mi oaid-
nep dušše dam vuolemuš oase
nastin, de læ vejolaš, atte læ 500
daggar oase bagjalagai, ja juok-
kehaža gaska nuft gukke go dat
vuolemuš naste min ædnamest —
uccemusat 20,000,000,000 mila.

Mærkaš alme osid rika man-
galagašvuodaid. Dat okta naste
ærrana nubbest čuovggadvuodain.
Nuft ærotuvvujek maidai planetak
sin manoiguim — fast daina æra
planetain nuftgo Neptun ja Jupi-
terest. Min planetast (ædnamest)
læ dušše okta manno, dam sagjai
go Neptunest læ gavce mano æreb
su imašlaš rieggaid. Nuftgo dob-
be gavdnujek bæivačak, manok,
planetak ja kometak, de gavdnap
mi maidai rieggaid ja ain æra

imašlaš mærkaid j. n. v. Duodaid
„almek muittalek“ Ibmel gudne,
riggisvuoda ja visesvuoda ja famo
birra!

Vi ferttep miettat dasa, atte
dat sardnedægje (albme) sardnu
vissesvuodain ja allaget. Muittop
mi alelassi dam, atte dak sæmma
giedak, mak balkkestegje daid
almeosid olgus, ja mak stivrejek
buok, læ dak sæmmak, mak legje
navllijuvvum garrodusa murri min
suddoi diti, ja atte son odne,
čokkadedin su truvnos alde, ain
guodda mærkaid daina havin.

„Son nanne nasti logo.“ mut-
to dam oudeb værsast čuogja:
„Son dalkasti sin gæina læ čuovk-
kanam vaibmo, ja čadna sin bav-
častægje havid“. Su birra ja
sudnji celki Ačče: „Don, Høerra,
vuoddodek algost ædnama, ja al-
mik læ du giedai dagok“. (Ebr.
1, 10).

Almik muittalek nuft min
Høerra Jesus Kristus hærvvaš-
vuoda birra.

Redaktør Ole Andersen

læ dal ožžum sane sidi boattet
su almalaš ačes lusa, 29. august.
Son læi dovdos mietta Davve-
Norga ja maidai madden. Mon
diedam at mangas vuostaivalddek
dam saga stuora morrašin, ja dat
jæraldak boatta olbmuidi: Manne
galgai dat šaddat? Mutto go

Høerra læ gavdnam dam avkalaž-
žan, de vuollanekop mi dasa,
mutto guoratallop mige lægo min
lampo buollemen; dastgo farga
sattep mige ožžot sæmma sane.

Andersen læi sardnedamræsost
ja læi boattam Buolmagai, de læ
Høerra aigge boattam su sidi
viežžat.

Dal læ su bargoines gærg-
gam ja vuoitam vuoto; kruvno
mi sudni læi rakačuvvum, læ son
ožžum.

F. Lund.

Jottolagast.

(Redaktøras mannemus brævva).

Sodnabæive 13ad august gud-
dim mon fast mu bærrašam ja
vulgim fast jodašik mu davalaš
matkam. Dam have nuortas guvl-
lui. Mon galggim Čaccesullui.
Dam bodda go mon finadim gad-
dest Vargai gavpugest, bessim
mon oaidnet vebaš damge gavpu-
ga. Gal dat læi obba čabbom
dam maneb aiggai. Go olmuš
vazza dampakaiast bajas, de dæiv-
va olmuš nuft ollo stuora gukkis
garggadasa kassaid, mak læ lovd-
dujuvum bikkabapariguim. Mon
ožžom gullat, atte buok dak læk
soattebierrgasak, nuftgo automo-
bilak j. n. v. Olmuš fertte mui-
tet, atte mi ællep soattemailmest.
Dak soattebierrgasak galggek Ruo-
šaædnami. Dak galggek læk boat-
tam Englandast ja go æi soappam
fravta alde, de jorggeti dat frag-
tadampa Vargain ja gudi dam
galvo dasa. Dal orru dat dast
dassago ruošadampak daid vižžik.

Gal soade mielde čuovvo vaiko mi.

Vargai hammanest vællai Norga soatteskipa „Viking“. Dat maidai doaimati su fidnost ja čajeti, atte maidai Norgage læ goccemen dam rafhetes aige. — Vargain manai mu matke Čaccesullu gavpugi, gost mu sardne-doaimatus galgai alget.

Ædnam mielde mi jodimek Ekkeroi, gost mi čokkimek olbmuid Ibmel sane birra. Lajo aige læ hui vaddes oažžot olbmuid čokkit čoaččalmasaidi; mutto oidnujuvu, atte dobbe gost olbmuk læk ožžom Ibmel sane rakisen, dobbe i læk nuft vaddes dam dakkat. Olbmuk botte viššalet čoaččalmasaidi, vaiko lagjobarggo læi olles mærest. Olmuš berre dam muittet, atte dat darbaša Ibmel sane maidai gæse aige — ige dušše dalvveg.

*

Ædnamšaddo oroi læme obba buorre dobbe guovlost Altavuona ektoi. Gieddek orru læme mu mielast obba burist šaddam — nugo aiggodak læi dam jage. — Maidai mærabuore læ Ibmel addam dam jage Varanga olbmuidi vaiko alppo gidast oroi dušše noelggehætte šaddamen. Dat legje dak „oudalist garroduvvum njuorjok“, mak dam jage jorre burist sivdnadussan Varjagvuona olbmuidi Mangas læ dam jage dakkam buorre bivdo njuorjoi gæčeld. Ja gal daggar „guolek“ dam aige ruda balkestek. Go stuorabnjuorjo læi, de dat šaddai maksit 70—90 krivna. Dego buorre vuoksa oudalaš hadde mielde. Gal mailbme juo læ jorgidam aibas.

Maidai Čaccesullust sisagvili orru gieddek obba šaddam, ja lišša læi doaimast dam gadde mietta. Annejogast mon orostam muttom bæive, ja maidai dast vasetam manga havskis boddo daid amas ustebiguim. Dast ænaš assik laddek — aido soames sabmelaš.

Dal læm mon ollim Unjarggi, gost ænaš assik samik. Lagjo-doaima læ mietta. Olbmuk læk dam jage sagga agjanam lajoin. Dalkek dal čajetek juo olles čak-

čadalkken. Dušše lagjo vela muitota, atte gæsse mist læ. Juokke bæive manna čoaska muotta ovti-guim.

Luomešaddo dam jage maidai læ dovddam dam hæjos gæse. Mutto gal Varjag luomejeggim vela datge gavdnu. Æi dabe čoačče dušše littari mielde, mutto ankarid ja farpalid mielde. Ja gæina dille læ buorre, gal dak tinijek obba burist daid bokte.

Potetos maidai oroi obba burist attanuššam, ja Anejogast mon borrim varas potetosid vuostas have dam jage. Mutto æi læm ollo go luobman stuorab.

Maidai Unjarga samikge adde aldesæsek dile čoaččanik Ibmel sane gullat aido borrosemus lajo aige. Burist dakkom dat læi dist Unjarga samik!

Dast manna mu matke Buolbmag bokte Tanai, gost mon vasetam moadde vakko ja čakčamar-kan, mi galgga læt 10ad september. Suottas dobbe šadda dæivadet oappes olmuiguim ja fulki-guim.

Go Dæno bappa læ erit dam aige, de balvvala Unjarga bappa Dæno gielda markan aige. Muittet dam!

Jurda læ, jos buok manna burist, atte læt Lebesby girkkobaikest sodnabæive dam 17ad september, ja dalle dobbe šadda mist čoaččem. Mu mielde čuovvo okta dača sardneolmai. M. Aalmo.

Burist dæivadæmest buok ustebak!

Vaimolaš dærvnodaiguim.

Ovta Andras.

Vuovdest.

Mon læm čokkanam muttom gædge ala, muoravuovdde birra muo juokke guovlost.

Buok nu jaska — dušše muora gečim gullu imašlaš šuvvam, dai gaskai garrasæbbo ja fast goalkke. Dat bukta munji jurddagi dam lavla, mi gærde galgga čuogjat nuftgo manga gorže-maram. Na, sidast Ibmel lutte dat šadda. Dast čokkam mon okto ješ ja dovdam ječam læt nu

uccen. Alla muorak dakkek atte mon rak javkam erit. Gaskal muora lastai, mak libaidak, oainnam mon duolle dalle vebaš alme. Igo mon læt uce? Jo dat læ duotta. „Ješ læm dušše, dušše“ cælka lavilajægje. Mælga uccan galgga oudalpo hægga časka — ja mon im šat læt æmbo. Ja daddege læ juoga mu siste mi vuostalasta. Dobbe læ juoga mi olla gukkas bajas, gukkebuidi go muoragæček. „Dal læp mi Ibmel manak“ cælka apostel Paulus. Mon dovdam atte læ juoga mi gassa mu jurddaga bajas guvllui, dovdam atte mon læm su sogast gæn truvno læ albme ja gæn juolgge-skammel læ ædnam, son gi læ buokai sivdnægje. Læmgo mon dalle uce? Mon gæčastam ječam ala, im aica maidege aldam. Mon satam lavlot dušše: „Vaiko uce ja hægjo læm, Hærra rakista muo“. Mon læm Ibmel sogast — su manna-

„Vuoi, maggar gudne — rak ila stuores læ, su manna lædet gi allagasast læ.“

Čada dai sukkis lastaid bæssa daddege soames bæive-suodnjær mu lusa. — Vaiko dast læ ollo mi hætte bæivve-suonjardid, de da almækeu bakkestek mu lusa. Mutto ovta gærde — jurdaš, ovta gærde galgam mon bæssat oaidnet „vanhurskesvuoda bæivača“ — Jesusa ječas — ja i šat læt amas almest — dobbe læ mu sida.

Jurdaš ovta gærde.

Albertha Ageršmyr.

Alaska.

Hr. redaktøra!

Dat bivdam vebaš sagje dam min ucca bladaši; haledam muittet vebaš sagaid daggo birra-sid. Dal læ mist læmaš hui gukkes čoaččagidda, aito dal læ vebaš alggam runodet. Vebaš læk juo ittam bældok, æi diedostge min bældak gal dego bakka

Amerika bældok, mutto dego boares Guovddagæinost. Min boaco ælok læk hui dærvan ællam ja læk burist oudanam. Dast muttomak læk juo vuovdemen ænas æloid. Eskemoar bardnek æi gilla bocca bargat nuftgo dat gaibedifci. Jos si galggek guodohet ja boaco læ hilbat, de si sivkalet daggar boaco makest ruoktot. Manna dat ællo gosa dato. Mutto daggar rengga i læt læmaš ovtastge Alaskast go monnost læ læmaš mi læ orrom juo gavce jage monno lutte ja ain aigati orrot; mutto i baljo čaga ællo dafhost dainago rigges son læ Ole J. Bulk. Son hoakka naittalet, savva vare sudnji same nieidda Norgast saddejuvvum. Dat čajeta i son liko daid rika čappes nieidaidi. Gal su boares ačce ja su guokte oabba lifce ilost gullat su birra Guovddagæinost æmbo, mutto i læk sagje.

Dast læi oudal obba havskes baike; mutto dal i læk go Governmenta valdi dam telegrafa ja daid soaldahit doalvoi Ameriki. Dal æp goula šat sagaid nuftgo oudal lavimek, ja bappa maid manai; eige doaivo šat boattet nu buore sardnedegje dasa. Gavpe olmai maid manai mi læi læmaš juo gukka dast, farga 10 jage, vægja nuft atte mi sattep vuovdet boccuidd mutto æp satte gosage vuolgget daid stuora sodi diti. Daida læk buorreb go orrop ain dabbe muttom jagid.

Buok samek ellek dærvan nu gukkas go mi diettep, dal cælkep ollo vaimolaš dærvuodaid, erinoamačet min Guovddagæidno fulkidi savam ja rokadalam: vare Ibmel su armostes čuvgeši sin vaimoid Ibmel guvllui ja væketifce sin jorggalet suddo gæinost erit ja vagjolet dam almalaš gæino mi læ rakaduvvum min rakis bæstest migjidi go cællep kristalaš ællema ja viggap dakkat su datto gi læ min sivdnedam audogasvuoda varas. Dal Ibmel væketivce din buokaid su armostes gukken ja lakka.

Nils P. Bals.

Unalakleet 21. juni 1916.

Medfjorast.

Dal halidam mon cælet dam min „Nuorttanastai“, atte dabbe læ hui akked go i goassege jodde oktage Ibmel sane sardnedegje Medfjorast, vaiko dabbe livce stuora darbašvuotta vuoinjalaš sardnedægjai vai olmuk fast gocaše suddo dovddoi; dastgo dasaaci læ gukkes aige go dabbe læk jottan sardnedegjek. Dalle læi hui havske. Ollo legje nuorak maidai moridam mutto dal læt fast muttom oasse oaddam. Mutto gal dak fast jorggalivci buorreb guvllui go livce amas sardnedegje, dastgo okta profeita i gudnejattu su ječas sidast.

Dærvvuodak buokaidi „Nuorttanaste“ lakkidi.

Per Larsen Somby.

Oldervikast.

Morašin læp mi gullam atte min rakis redaktora læ jabman. Doaivot goike atte min ucca blada „Nuorttanaste“ olgus boatta, maid mon læm vuordam nu gukka.

Mon savam atte Ibmel jeddeši su maŋŋai bacci. Vaimolaš dærvuodak buok blade lakkidi gukken ja lakka.

Marit Persen Siri.

*

Dat matta šaddat stuora moras erenoamašet samme olmuiddi. Jos dat blade šadda vulusbigjojuvvut daihe heittujuvvut. Damditi ustebidam oarjen ja nuortan rokkalet min rakis Ibmeli, atte son olgos oainasi daggar riftes olmu mi læ dokkolaš dam bargoi.

Lund.

Mailme-soatte.

Ruošša

ain manna oudast vuoitodafhost. Vuoitta gaddebaikid ja valdda fangaid čuđid ja duhati mielde. Østerrikalašaid fabmo orru dal dogjumen ruoša vuolde Ruoša stuoravuoitto læ diedfostge boktam stuora illo Ruošaædnamast nuftgo dat maidai adda æmbo soatte movta.

Soatte læmaš garas østfrontast.

Ruošša i adde dal buoreld vuollai.

Ruošaædnamast læ dal dam maŋemuš lakkama mielde 1,300,000 soattefanga, mak gullek dušse østerrikai. Læ olmu bardne ruoššagja čoaggam.

*

Dat ruošalaš profesora Kristianiast. Son olgussardno atte Ruošaædnam olbuk æi læk vella vaiban soattamest, buokat aigot doallat olgos. Sondiedeti maidai dam, atte Dardanałažžak visasi šadek ruošša vuolai.

Italianalažak

læ maidai alggam vuotioi dakkat. Østerrikalažak læ dal alggam buok famoin vuostaibigjat ja gattet ædnamcsek. Tuiskalaš arvvala væketet.

Englandast

Dal gullujek sagad, atte engeles soaldata mannet gaddai Belgiai.

25,000 kompasu Ruošaædnami.

Okta dača instrumenta selskape Kristianiast læ gieskad saddim 25,000 kompasu Ruošaædnami.

Stuora bankobrævva. Dat stuoramuš ruttagirje, mi læ boattam Tønsberga gavpugi læ, 300,000 kruvna sæddaliguim. Porto mavsi kr. 96,70. Læ gal oudal boattam okta brævva, mi sistesdoalai 250,000 kruvna.

36 gusa sisabulle ovta navetest Gransæterest Aamot gieldest Mada-Norgast. Arvvaluvvu, atte biga læi makka čuoikai su ovastæmen olgus navetest, ja atte dolla læ luovos bæssam daggobokte. Maidai nubbe navet guorast buli vuolas; mutto šivitak besse olgus.

Stuora sokkarlasta Norgi boatta daina beivin Javast 73,000 sæka. Dat lasta maksa manga miljon kruvna ouddi.

Tuisklanda arvvala vela nagadet soattat njælljad jagege; dastgo ædnamsaddo læ dam jage læmaš buorre, vaiko vela šaddaš hæjos šaddojakke 1917—18.

I oro vela tuiskalaš læme vuollaiaddemen dorvotovuoda dafhost.

Nissolagjo Kanadast galgga læt sagga billasuvvam. Gidda 50 procenta gordnest læ billasuvvam. Jaffo læ fast alggam devorut dam maneb aige.

Nissojaffo læ dal bagjanam kr. 40,50 sækka, gordnejaffo 42 kruvna j. n. v.

Frankrika soatteolgusgoluk læ dam ragjai læmas 49 miliarer. Obmudak manna daddeke oudast vaiko soattegoluk læk daggarak.

Bergen i sate vuost skappot daid halbes jaffoid, mak legje loppeduvvum.

Soaldatak dattok oudal čuoppat muoraid go ekserit. Dam ragjai læ dal 1650 soaldata dattom ječasek muorračuoppam barggoi.

Davve mærast ain gullu kanona jabwam, nuftgo maidai girdemašinak ja aimoskipak oidnuegje.

Nuorragandai sadde Frankrika dal soattai — namalassi jakkek lassa 1917.

Englanda tapalista čajeta las august 10ad august ragjai 1558 offišera ja 31,097 soaldata, maina arvo mielde 6500 sorbmijuvvum. Gal dat juo læ obba olmuš vahag dušše 10 bæivvai.

Ain divrrasebbo. Margarina læ dal divrrom 10—20 evrain kilo.

Norga jaffosisafievredæbme Eng-landast. Duvlle beggi dat lossis ja akkediz saka, atte Englanda aiggoi makka biettalet jaffosisafievredæme Norgi. Dal læ dat ašše fast čielggam. Englanda muittala, atte su oaivvel i læmas goassege, atte nælggodet Norga. Dat galgga jaffo oažžot birggim mađe.

Jottim Suomast galgga læt orostattuvvum muttom sajid. Dat balluvvu atte tuiska flaata læ jottemen Suoma vuostai.

Buorre gussahaddek. Ovtta gussaakson vuolde Rakkestadast, Madanorgast maksujuvvujegje gusak davalazat 6 ja 700 kruvna ruksisgoallain. Na, gal dat juo læ obba hadde gusain.

Boatte soatte boatta 20 jage gæčest, cælkka okta ruoša soatteolmai, ja dalle satta ruoša oudanbigjat 20 miljon soaldata. Gal olmuš maid

Daggobokte diedetuvvu buok fulkidi, ustebidi ja oappasi-
di, atte munno rakis divras aina nieida, mu rakis divras aina
oabba, mu rakis divras manne ja miu rakis divras siessa

Karen Samuelson

riegadam Alataejust dam 7. oktoberest 1881, ærrani jabmem
bokte lodkadet ja rafalažžat osko siste su bæstes ala dam 6.
august d. j., bælnub vakko buocamest.

„Hærra addi, hærra valdi, hærra namma lekus maidnojuvvum“.
Albmist vuordda son min boattema lusas, gost æmbo ilek
ærranæbme.

Rafhe lekus su muitoin.

Raddovuonas, Tanas ja Garašjogas dam 22. august 1916.

Su mannai baccamak:

Anna Samuelson, (r. Olsen), ædne.	Samuel Samuelson, ačče.	Marit Samuelson, manne.
Samuel Andreas Samuelson, vielja.	Samuel Israel Samuelson, siessa.	Anders Andersen Siri, siessa.

einosta; mutto dat buokvægalaš dat stivre.

Mailme stuoramus

radiostation

(straengates telegrafstašona) šadda dal rakkaduvvut Havvači. Radđitus Was-
hingthonest dam arvvala bajasceggit. Stivllik dam stašonai šaddek arvomi-
elde 300 meter alo, daihe nuft allag dego Eiffettoardna. Dat šadda stuora ja fa-
molaš stašona, mi nagada doalvvot te-
legrammaid 9000 kilometer gaska dai-
he nuft gukkas go Paris—San Fran-
cisco gaska, sæmmast go dam suorg-
ge maidai manna Panamai ja Japani.
— Gal olbmui jierbme smietta vaiko
maid.

Diedetusak:

Monno rakis manna ja mu
ucca vieljas

Selmer Alfred

jami dam 14. aug. 1916, 10
mano boares.

Buok vœkketæmi ja rakis-
vuoda ovdast, mi čadetuvvui Sel-
mer buocanvuoda vuolde, gitojuv-
vu vaimolaččad.

Bevkop den 18. sept. 1916.

Sivert Persen. Karen Persen.
Alette Sivertsen.

„Nuorttanaste“

læ ollo aijanam dam have, hette-
tus dassa læ læmas, redaktøra
Ovla Andras jabmen ja havdadem-
me. Mutto mi doivot, atte mi
farga sattek, olgusaddit muttom
numarid. Damditi lekket girda-
vačča.

Ollo sisasaddijuvvum bittak,
vellajek dal ja vuordak sagje
bladai.

Njuorakgalbenakkik

(prima goike) ostojik ja maksojik must
alla hadde mælde kr. 3,00 stukkast.

Sadde galbenakkid poasta mælde
munje deika, de ruttanakso — sikke
nakkid ja poastapakkeporto oudast —
saddijuvvu vuovdidi.

2 galbenakkist manna porto 50
evre ja 4 nakkist 75 evre, mi ruok-
totmaksojuvvu must.

S. A. Samuelson,
Karasjok.

„Hans A. Hellander Muittogirje“,

læ vuovddet Nils Pavelsen'est,
Tanast, nuftgo maidai

„Nuorttanaste“ doaimatusast,
Korsfjorast.

Hadde læ 50 evre × porto 5 evre.

Prenttejuvvum „Nuorttanaste“ prentimrak-
kanusast, Korsfjord'ast.